

Програма підвищення ефективності використання природного газу в побуті

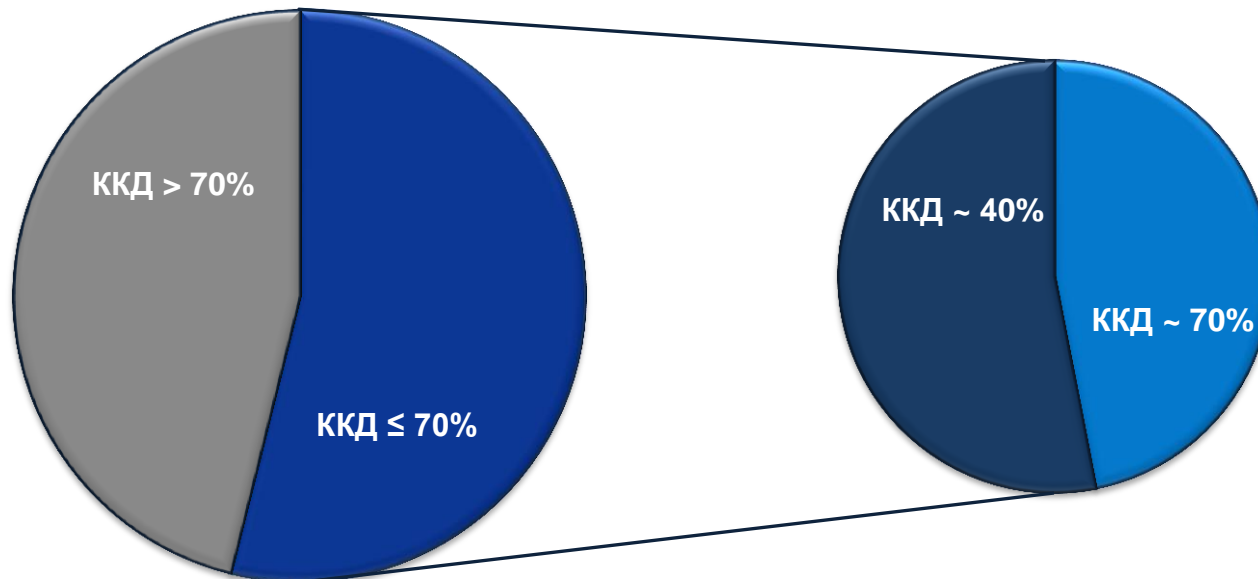

Підстави для реалізації Програми

- ✓ 6,9* млн. домогосподарств використовують природний газ для індивідуального опалення
- ✓ 3,7* млн. одиниць морально застарілого та фізично зношеного газового опалювального обладнання:

1,99 млн. газових приладів КЧМ, КС, АГВ, АОГВ (ККД ~ 70%)

1,75 млн. опалювальних/опалювально-варильних печей (кухонних вогнищ) з газовими пальниками (ККД ~ 40%)

* за даними газорозподільних організацій (без врахування споживачів на тимчасово окупованій території та в зоні проведення АТО)

Наслідки використання неефективного обладнання для індивідуального опалення

- ✓ **Перевитрата природного газу побутовими споживачами**
Використання морально застарих та фізично зношених приладів для опалення домогосподарств спричиняє перевитрату до 2,6 млрд. куб. м природного газу на рік
- ✓ **Перевитрата коштів державного бюджету України**
Держава вимушена оплачувати неефективне використання природного газу соціально вразливими верствами населення через механізм надання субсидії до проведення енергозберігаючих заходів
- ✓ **Імпорт додаткових обсягів природного газу для забезпечення потреб населення**
НАК «Нафтогаз України» в 2014 році була вимушена реалізувати для забезпечення потреб населення 1,187 млрд. куб. м імпортованого природного газу. В 2015 році через очікуване зниження видобутку природного газу в Україні Компанія прогнозує збільшення обсягу продажу імпортного газу для потреб населення до 3,372 млрд. куб. м.
- ✓ **Тиск на курс національної валюти**
- ✓ **Збільшення кількості нещасних випадків**
- ✓ **Додатковий негативний вплив на навколишнє середовище**

Стимулювання підвищення ефективності використання газу в побуті (поточний стан)

✓ Ціна на газ

- Встановлення паритету цін на природний газ для всіх категорій споживачів стимулює підвищувати ефективність використання газу для опалення та підігріву води або заміщати його альтернативними енергоресурсами лише тих побутових споживачів, які не отримують субсидію.
- Витрати на оплату природного газу споживачів, які отримують соціальну допомогу, залежать від їх доходу і не залежать від ціни газу при умові, що фактичні обсяги споживання не перевищують нормативні, що покриваються субсидією.

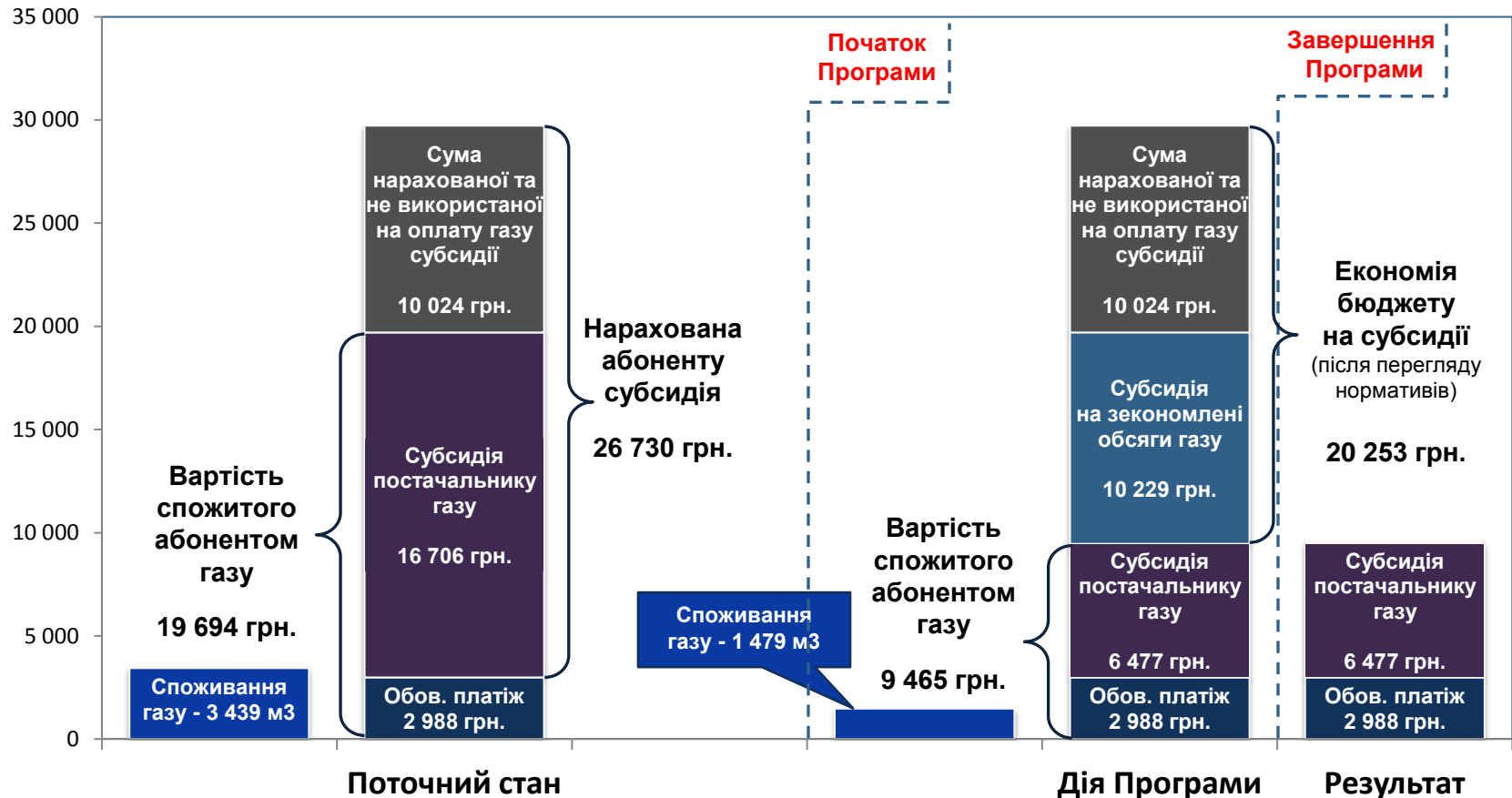
✓ Нормування обсягів споживання отримувачами субсидії

- Встановлені Урядом нормативні обсяги використання газу для опалення для більшості домогосподарств перевищують фактичні, тому не стимулюють до підвищення ефективності використання газу.
- Зменшення нормативів споживання для всіх отримувачів субсидії може негативно позначитися на соціально незахищених верствах населення, які використовують найбільш неефективні газові опалювальні прилади.

Мета Програми

Оцінка суми коштів Державного бюджету України, які вивільняються після проведення реконструкції СІО та можуть бути спрямовані на відшкодування інвестицій

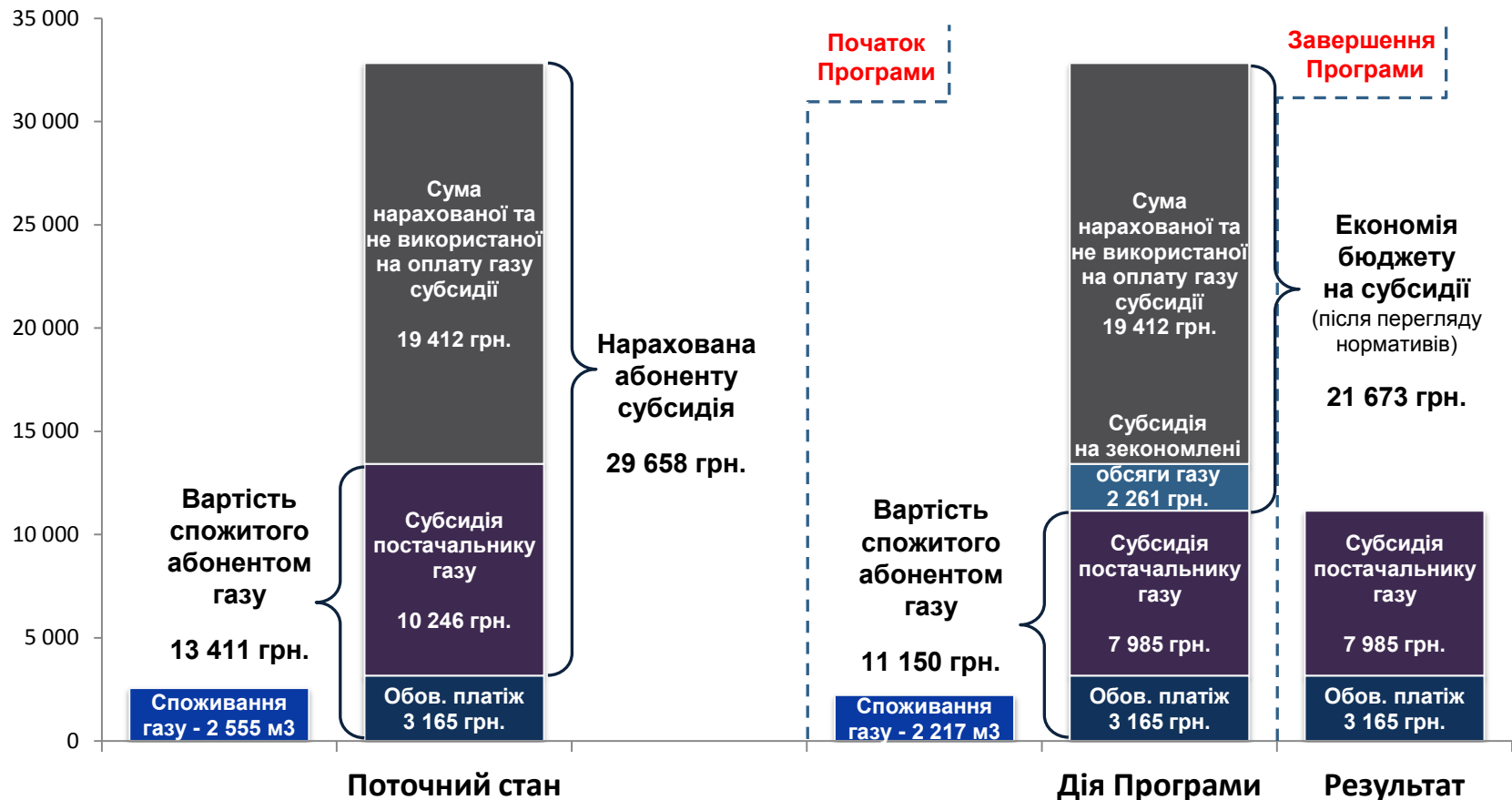
Вихідні дані: заміна опалювальної печі (ККД 40% → ККД 90%), 4 мешканця (опалення + приготування їжі)

Мета Програми

Оцінка суми коштів Державного бюджету України, які вивільняються після проведення реконструкції СІО та можуть бути спрямовані на відшкодування інвестицій

Вихідні дані: заміна неефективного котла (ККД 70% → ККД 90%), 4 мешканця (опалення + підігрів води + приготування їжі)

Принципи реалізації Програми

✓ **Реконструкція виключно існуючих систем СІО з неефективними газовими приладами**

Програма поширюється лише на ті домогосподарства, в яких встановлені та використовуються для індивідуального опалення опалювальна/опалювально-варильна піч з газовим пальником або неефективний газовий котел.

✓ **Забезпечення температури повітря в житлових приміщеннях відповідно до державних стандартів та норм**

Розрахунок можливої економії природного газу в результаті реконструкції СІО здійснюватиметься, виходячи з забезпечення мінімально допустимої температури повітря в житлових кімнатах +18С (у наріжних кімнатах +20С).

✓ **Заміна неефективних опалювального приладу та водонагрівача на двоконтурний котел**

Програма передбачає встановлення двоконтурного котла (опалення + підігрів води) в разі, якщо в домогосподарстві встановлені:

- неефективний опалювальний прилад та водонагрівач;
- неефективний двоконтурний котел.

✓ **Програма не поширюється на нове будівництво**

Реалізація Програми не спричинить збільшення кількості домогосподарств, які використовують природний газ для індивідуального опалення та підігріву води.

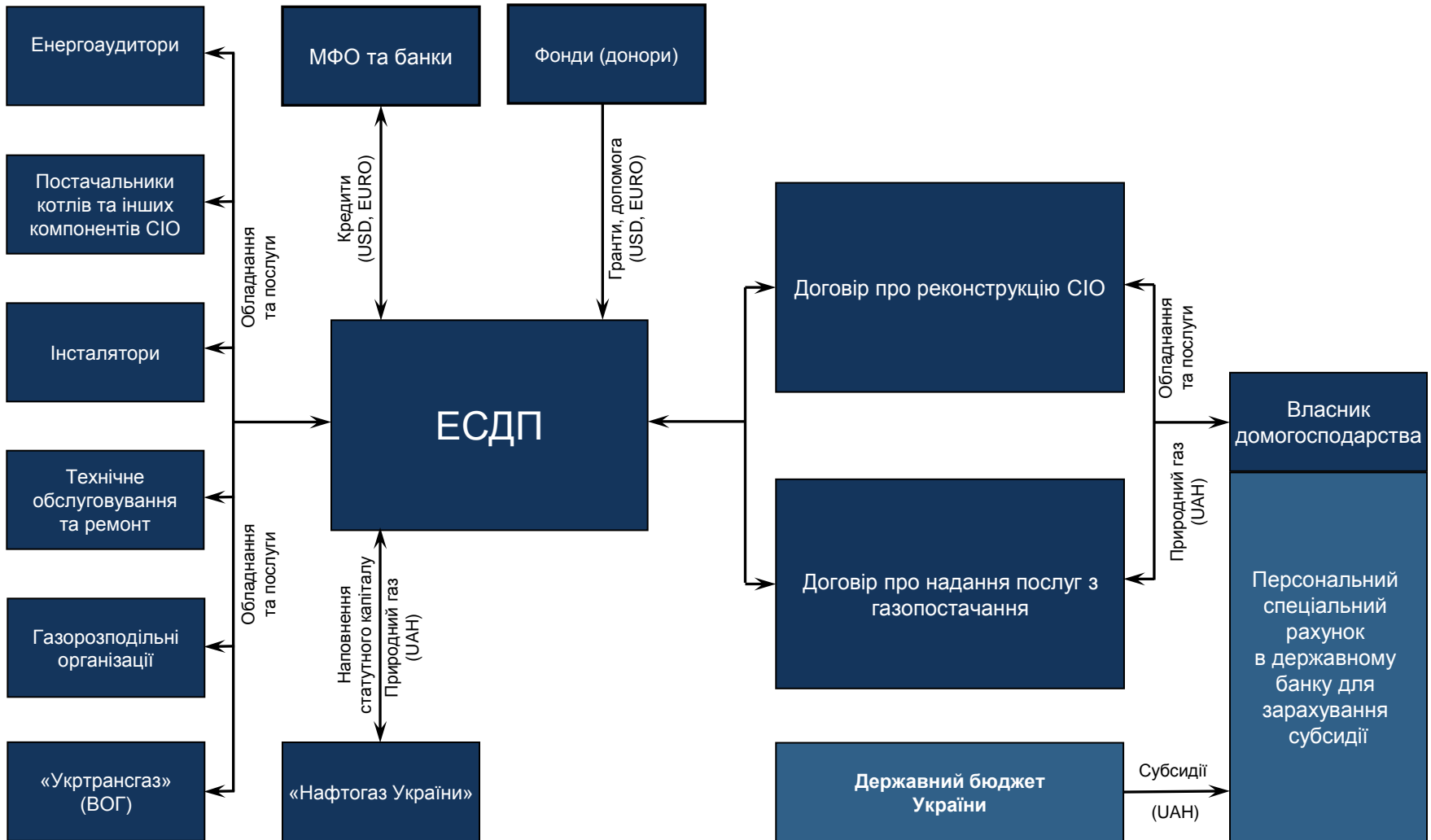
✓ **Програма не поширюється на підігрів води без опалення**

Програма не поширюється на домогосподарства, в яких встановлені та використовуються лише неефективні газові водонагрівачі.

✓ **Програма не поширюється на приготування їжі**

Програма не передбачає заміну газових плит, які встановлені та використовуються для приготування їжі незалежно від їх фактичного технічного стану та ефективності.

Взаємодія між учасниками Програми

Рух коштів субсидії на оплату газу: існуюча ситуація

Всі платежі проводяться одним договором (протоколом) на однакову суму

Рух коштів субсидії на оплату газу: пропозиції

Фінансування Програми

Власні кошти

- Внески «НАК Нафтогаз України» у статутний капітал ЕСДП:
Фінансовий план Компанії на 2015 рік передбачає спрямування 500 млн. грн. на формування статутного капіталу компанії-оператора Програми

Кредити

- Державний банк розвитку Китайської Народної Республіки (ДБР КНР)
- Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР)
- Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)
- Європейський інвестиційний банк (ЄІБ)
- Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО)
- Міжнародна фінансова корпорація (IFC)
- Німецький державний банк розвитку (KfW)

Гранти

- Фонд східноєвропейського партнерства з енергоефективності (E5P)
- Шведське агентство міжнародного розвитку (SIDA)
- Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ)
- Глобальний фонд кліматичного партнерства (GCPF)

Джерела повернення інвестицій

- кошти державного бюджету України, які вивільняться завдяки зменшенню споживання природного газу та, відповідно, скороченню видатків на субсидії (у випадку реконструкції СІО домогосподарства, власнику якого призначена субсидія);
- кошти власників домогосподарств, які приймуть участь у Програмі (у випадку реконструкції СІО домогосподарства, власник якого не отримує соціальну допомогу від держави)

Географія впровадження Програми

Програма реалізується в два етапи:

- ✓ пілотний – по одному району чотирьох областей (північ, південь, схід, захід)
- ✓ основний – вся Україна за виключенням тимчасово окупованої території та зони проведення антитерористичної операції

Очікувані результати впровадження Програми

- **Заміна 3,46 млн.** морально застарілих та фізично зношених газових опалювальних приладів;
- **Щорічна економія до 2,6 млрд. куб. м природного газу** учасниками Програми за рахунок використання високоефективного газового опалювального обладнання;
- **Встановлення диференційованих наближених до фактичного споживання соціальних нормативів** використання природного газу на індивідуальне опалення для розрахунку розміру субсидії;
- **Щорічна економія коштів Державного бюджету України в обсязі до 780 млн. доларів США** після відшкодування інвестицій на реконструкцію СІО;
- **Покращення соціального захисту** вразливих верств населення за рахунок вивільнення коштів Державного бюджету України в результаті зменшення обсягів субсидії на покриття вартості природного газу;
- **Підвищення рівня безпеки використання природного газу в побуті**, скорочення кількості нещасних випадків, пов'язаних з використанням морально застарілого та фізично зношеного внутрішньобудинкового газового обладнання;
- **Збереження існуючих та створення нових робочих місць** в реальному секторі економіки (виробництво/складання, монтаж, технічне обслуговування та ремонт газових опалювальних побутових котлів та інших компонентів СІО);
- **Посилення фінансової сталості домогосподарств**, які використовують природний газ для індивідуального опалення;
- **Зменшення негативного впливу домогосподарств на навколишнє середовище** шляхом скорочення викидів парникових газів в атмосферу, а також забруднення повітря метаном, діоксидом та монооксидом вуглецю (вуглекислим та чадним газом).